

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проєкт наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Правил технічної експлуатації об'єктів оброблення відходів» (далі – проєкт наказу), а також документи, що надані до нього листом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 27.01.2025 № 25/1-24/1203-25.

За результатами проведеного аналізу проєкту наказу та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), та керуючись вимогами частини четвертої статті 21 цього Закону, Державна регуляторна служба України

встановила:

пунктом 1 проєкту наказу пропонується затвердити Правила технічної експлуатації об'єктів оброблення відходів (далі – проєкт Правил).

Відповідно до пункту 5 розділу I проєкту Правил, розробником передбачається перелік документів, за наявності яких оператор суб'єкта оброблення відходів здійснює свою діяльність.

Серед переліку документів розробником вибірково наведено посилання на нормативно-правові акти, якими передбачено відповідні документи, зокрема лише, відносно інтегрованого дозвілу (відповідно до Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення»), ідентифікації об'єкту підвищеної небезпеки (в порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2022 року № 1030 «Деякі питання ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки») та висновку з оцінки впливу на довкілля (в випадках визначених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»).

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 92 від 27.02.2025

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D04000008869000025DF0300

Дійсний: з 12.06.2024 11:11:30 по 12.06.2025 11:11:30

Щодо інших зазначених документів (дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів, дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами та на спеціальне водокористування, ліцензії на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами та дозволу на використання отруйної хімічної речовини) розробником не надано посилання на законодавчі акти, відповідно до яких передбачена наявність таких дозволів та ліцензії.

З метою збереження єдиності оформлення проєкту Правил та однозначного застосування зазначеного положення особами, які повинні будуть виконувати вимоги цього регуляторного акта, пропонуємо в пункті 5 розділу I надати посилання на нормативно-правові акти щодо всіх перелічених позицій документів або вилучити посилання на такі документи у зазначених випадках.

Пунктом 3 розділу II проєкту Правил передбачається, що особи, що приймаються на роботу, пов'язану з безпосереднім обслуговуванням, ремонтом, випробуванням і налагодженням роботи споруд, комунікацій, устаткування, обов'язково проходять медичне обстеження на відповідність стану їхнього здоров'я вимогам до даної професії, а потім періодичні огляди згідно з Порядком проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21 травня 2007 року № 246, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 липня 2007 року за № 846/14113.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про охорону праці» працівник зобов'язаний, серед іншого, проходити у встановленому законодавством порядку попередні та періодичні медичні огляди.

Так, поняття «медичне обстеження» не є тотожним поняттю «медичний огляд», тому звертаємо увагу розробника на необхідності чіткого формулювання положень відповідно до законодавства.

Пунктом 4 розділу II проєкту Правил передбачається, що до призначення на роботу чи у разі переведення на іншу роботу (посаду) працівники оператора зобов'язані пройти спеціальну фахову підготовку, відповідні інструктажі та перевірку знань цих Правил, виробничих і посадових інструкцій.

Для більш чіткого та однозначного розуміння зазначеного положення особами, які повинні будуть виконувати вимоги цього регуляторного акта, пропонуємо уточнити, за яких саме підстав працівнику у разі переведення на іншу роботу необхідно проходити повторно спеціальну фахову підготовку, інструктажі та інші перевірки.

Згідно з пунктом 8 розділу II проєкту Правил, для експлуатації і оперативно-технічного управління об'єктом оброблення відходів необхідно забезпечити розроблення, постійне зберігання в комплектному вигляді технічної, експлуатаційної, організаційно-правової та дозвільної документації, а також матеріалів інвентаризації. Оригінали документів повинні зберігатися у оператора відповідно до встановленого на об'єкті оброблення відходів порядку.

Слід зазначити, що Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про дозвільну систему), який визначає правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності, не використовує терміну «дозвільна документація», а натомість визначає документ дозвільного характеру (частина перша статті 1).

Пункт 8 розділу II проекту Правил потребує узгодження з Законом про дозвільну систему.

Відповідно до пункту 9 розділу IV проекту Правил, оператор забезпечує наявність на КПП інформації, зокрема, щодо критеріїв приймання відходів на об'єкт оброблення відходів, які мають відповідати дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів або інтегрованому довкіллевому дозволу та Ліцензійним умовам провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2023 року № 1278 (далі – ліцензійні умови).

За змістом пункту 10 розділу IV проекту Правил, серед іншого, критерії приймання відходів на об'єкт оброблення відходів розроблюються та затверджуються оператором і визначають вимоги для приймання відходів з урахуванням технологічних процесів на об'єкті оброблення відходів.

З огляду на зазначене, вбачається неузгодженість між собою положень пунктів 9 та 10 розділу IV проекту Правил.

При цьому звертаємо увагу, що Законами України «Про управління відходами» та «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» не передбачено обов'язку операторів розробляти та затверджувати критерії приймання відходів на об'єкт оброблення відходів.

Крім того, формулювання «відповідно до встановленого на об'єкті оброблення відходів порядку» є досить абстрактним і не чітким. Необхідно зазначити, чим саме має бути передбачений такий порядок (наприклад, затверджений розпорядчим актом оператора).

Пунктом 9 розділу IV проекту Правил передбачається, що оператор забезпечує наявність на КПП інформації, зокрема, перелік суб'єктів господарювання від яких здійснюється приймання відходів.

Доцільно уточнити, яку інформацію про суб'єктів господарювання, від яких здійснюється приймання відходів, має включати в себе такий перелік.

Пунктом 2 розділу IX Накази проекту Правил передбачається, що для кожного об'єкту оброблення відходів оператор визначає санітарно-захисну зону відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 року № 173, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 року за № 379/1404, та будівельних норм. Оператор повинен дотримуватись визначеної санітарно-захисної зони, здійснювати догляд за її станом та проводити прибирання відходів, що були винесені за межі об'єкту оброблення відходів, не рідше ніж один раз на чотирнадцять днів.

Однак, у зв'язку з введенням в дію з 01 жовтня 2023 року Закону України «Про систему громадського здоров'я» (далі – Закон про систему громадського

здоров'я) втратив чинність Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення».

З цієї дати із Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», були виключені відповідні висновки державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

Так, станом на сьогодні на законодавчому рівні проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи та отримання висновку за результатом її проведення не передбачено.

При цьому, пунктом 5.9 глави 5 Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 року № 173, який зареєстрований в Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 року за № 379/1404 (далі - ДСП 173-96) визначено, що розміри санітарно-захисних зон для нових видів виробництв, підприємств та інших виробничих об'єктів з новими технологіями, а також зміна цих зон (збільшення чи зменшення згідно з пунктом 5.7) затверджуються Головою Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів на підставі результатів проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи відповідних матеріалів.

Разом з тим, відповідно до статті 28 Закону України «Про систему громадського здоров'я» у режимах забудови територій, визначених для містобудівних потреб, встановлених генеральними планами населених пунктів, планами зонування та детальними планами територій, повинно передбачатися створення безпечних умов для життя і здоров'я населення шляхом реалізації планувальних заходів для запобігання та усунення шкідливого впливу на населення факторів середовища життєдіяльності. При нормативному регулюванні планування та забудови територій повинні враховуватися вимоги державних медико-санітарних нормативів та правил.

Враховуючи зазначене, дане положення проєкту Правил потребує узгодження із законами та іншими нормативно-правовими актами вищої юридичної сили.

Відповідно до вимог статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проєктів регуляторних актів з урахуванням як самого проєкту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проєкту акта (далі – АРВ).

Наданий розробником АРВ до проєкту наказу не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308 (далі – Методика).

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ необхідно чітко визначити цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми та показники, які заплановано досягти за результатами прийняття регуляторного акта.

Однак задекларовані розробником цілі державного регулювання викладені без лаконічно сформованого результату, без використання термінології, яка вказувала б на завершеність процесу (зменшити, збільшити, підвищити, оптимізувати тощо).

Таким чином, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ у наведеній розробником таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» зазначена кількість суб'єктів господарювання великого, середнього, малого і мікропідприємництва, що підпадають під дію регулювання, станом на 2023 рік.

Отже, пропонуємо оновити зазначені дані станом на 2025 рік.

У розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробником зазначено, що повторне відстеження здійснюватиметься через два роки після набрання чинності акта.

Однак, статтею 10 Закону передбачено, що повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через рік з дня набрання ним чинності або набрання чинності більшістю його положень, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом або більшістю його положень, якщо рішенням регуляторного органу, який прийняв цей регуляторний акт, не встановлено більш ранній строк.

Так, розробнику з метою неухильного дотримання вимог Закону, повторне відстеження необхідно не пізніше двох років з дня набрання чинності регуляторним актом.

У розрахунках витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва (Тест малого підприємництва, М-Тест) у пункті 2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікрота малі) має зазначатись:

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання (одиниць), у тому числі малого підприємництва (одиниць) та мікропідприємництва (одиниць)».

В М-Тесті зазначається інформація лише про суб'єкти малого підприємництва, з яких необхідно виокремити кількість суб'єктів малого підприємництва та мікропідприємництва.

Однак, розробником зазначена кількість суб'єктів підприємництва не відповідає встановленій формі.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проект регуляторного акта розроблений без дотримання статті 5 Закону та статті 8 Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Правил технічної експлуатації об'єктів оброблення відходів».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР